Print Date: 10 May 2023. Source: Page 4, Forverṭs - פארווערטס, 23 September 1932 *** "Historical Jewish Press", The National Library of Israel and Tel Aviv University

וואס י. י. זינגער האט געזעהן אין די נעגער קאבארעס אין הארלעם

דער פערפאסער פון „יאשע קאלב” באשרייבט זיינע איינדריקע פון דעם נעגער קווארטאל און פון די טאנץ-זאלען. — דער עולם אין דורכאויס א ווייסער און די טענצערקעס זיינען מולאטקעס.

פון י. י. זינגער

די שווארצע, די נעגערז׳ן, האבען מיך תמיד אינטערעסירט, געלאקט, זינט איך האב געלעזען אינגעלווי׳ז דעם ראמאן „אנקעל טאמ׳ס הייזקע”. ווער פון אונז האט ניט געוויינט קינדווייז, לעזענדיג דאס דאזיגע ריהרענדע בוך פון דער אמעריקאנער שרייבערין ביטשער סטאו? נאר וואו זעהט מען אין פוילען א שווארצען? דא קען מען זעהן סאידען נאר א גרימירטען נעגערל אין דער אפערע, וועלכער טראגט צו אויף א זיידען קישעלע א שווערד פאר׳ן סולטאן, ער זאל דערמיט קוילענען זיין אונטרייע הארעם-ווייב, ווייל זי האט געכאפט א בליק אויף א ווילע אויף א פרעמדען מאנסביל, ווען איהר היטער, דער יעוונוך, האט געכאפט א דרעמעל, אדער אין ציר־ק טרעט אמאל אויף א שווארצער טענצער. לעצטענס האט מען אפילו אנגעהויבען ווייזען ביי אונז שווארצע אין די טאנץ-זאלען, אבער מען זאגט, אז דאס זיינען נאר ארבייטסלאזע אידישע יונגעלייט, וואס פארשטעלען זיך פאר נעגערס, אבי צו מאכען א לעבען.

יא, אין די מואווים ביי אונז אין פוילען ווייזט מען נעגערס, אבער יענע זיינען פונקט אזוי טעאטראליש, ווי די נעגערס פון דער ווארשעווער אפערע. אדער זיי טאנצען משוגע׳נערווייז און קלאפען אין העלצער, אדער זיי הענגען זיך אן טשייניקלעך אין די נעזער, אדער זיי ווערען אויפגעפרעסען פון לייבען און טיגערס, אום אונז צו פארשאפען פארגעניגען.

לעצטענס האב איך אפילו געזעהן אין א מואווי, ווי א שווארצער קעניג פון א שבט אין אפריקע האט זיך אנגעטאן א נאכט-טאפ אויפ׳ן קאפ און איז אזוי אנטקעגענגעקומען עטליכע ענגלישע מיסיאנערען, וועלכע האבען איהם, דעם קעניג ווייסט דאס, געוואלט ארונטערברענגען אונטער די פליגעל פון קריסטענטום. דאס דאזיגע שעהנע צירונג האבען דעם קעניג׳ס אונטערטאנען געפונען אין פעלד, — א זכר נאך א מיסיאנערישען אנפיהרער, וועלכער איז געקומען פארשפרייטען די הימעלשע לעהרע פון קריסטוס׳ן און זיך דערביי פארדארבען דעם אידעלען מאגען. די אונטערטאנען האבען עס איבערגעגעבען זייער קעניג, און דער קעניג, ווידער, וועמען די מתנה איז זעהר געפעלען געווארען, האט באשלאסען זי אנצוטאן נאר אין גאנץ פייערליכע מאמענטען, ווען עס קומט אן ענגלישע מיסיאנערען-דעלעגאציע...

אז איך בין אנגעקומען אין ניו יארק און דערזעהן אויף די פראכט-שיפען שווארצע ארבייטער, געוועהנליכע ארבייטער, וואס ציהען שטריק, הויבען שווערע לאסטען און באגיסען זיך מיט שוויס, האב איך מיינע אייגענע אויגען ניט געגלויבט.

— זעהט, — האב איך געוויזען מיינע שיף-באקאנטע — שווארצע, שווארצע ארבייטער.

פונקט אזוי איז אמאל געווען פארוואונדערט א דייטשער זשורנאליסט אין ווארשע, וועמען איך האב געוויזען אידישע ארבייטער.

— מיין גאט, זיינד זי ווירקליך יודען?
— האט ער געפרעגט.

ער האט געמיינט, אז אידען זיינען נאר באנקירען און אייגענטימער פון דעפארטמענט-סטארס, אדער אניט זיינען זיי צדיקים, וואס שפילען אין דער פיעסע „דיבוק”.

מיינע אמעריקאנער מיטרייזענדע האבען מיין פארוואונדערונג ניט פארשטאנען.

— איהר וועט זיי זעהן דא אין די מיליאנען, — האבען זיי געזאגט — עס וועט זיך אייך צועסען.

האב איך טאקע גענומען גלייך נאך מיין אנקומען און בין אוועק קיין הארלעם, אי׳ן דעם קעניגרייך פון די שווארצע. און עס איז מיר ניט מיאוס געווארען. פארקעהרט, וואס מעהר איך קריך דארטען ארום, אין די דאזיגע גאסען און געסלעך, וואס מעהר איך קוק זיך צו צו די שווארצע איינוואוינער, צו די רייכע אין די אטאמאבילען און צו די ארימע פאר די טירען, צו די אלטע און יונגע, צו די מענער און צו די פרויען, צו די פראסטע און צו אינטעליגענטען — אלץ מעהר אינטערעסירען זיי מיך, אלץ מעהר וויל איך זיי נאך זעהן.

גראד זייער איינפאכקייט, גראד זייער אמעריקאנישקייט, דאס זיין ווי אלע אנדערע, דאס אויסווארצלען פון זיך יעדע שפור פון אפריקע — דאס אינטערעסירט מיך ביי זיי. מיך אינטערעסירט מעהר א שווארצער אין עלעגאנטע קליידער, ווייסע וועש און מיט א העלען הוט אויפ׳ן קאפ, איידער דער שווארצער קעניג מיט׳ן נאכט-טאפ אויפ׳ן קאפ.

וועה, וועה, וואס געלעהרטע האבען ניט אנגעשריבען וועגען ראסע-אייגענשאפטען, וועגען בלוט, וועגען יחוס! האלטען דאך די היטלעריסטען, און אפילו א סך געלעהרטע און פראפעסארען, אז א דייטש, וואס אין זיינע אדערען פליסט נאר א ביסעלע אידיש בלוט פון אן עלטער-עלטער-באבע, קען שוין קיין עכטער דייטש ניט זיין, און ער טאר ניט אויסמישען זיך מיט די מיוחסים, די בלאנדע און בלוי-בלוטיגע נארדלייט!

און אט זעה איך פאר זיך שווארצע, מענשען, וואס זייערע עלטער-זיידעס זיינען נאך ארומגעקראכען נאקעטע אויף די הויכע אפריקאנער בוימער, פונקט ווי די מאלפעס. וואסערע אמת׳ע דזשענטעלמענער זיינען די יונגע לייט אין די ווייסע הויזען, וואס שפאצירען ארום איבער די גאסען; וואסערע הונדערט-פראצענטיגע לעידיס עס זיינען די שלאנקע יונגע שווארצע מיידלעך, וואס טראגען אזעלכע פארביגע קליידער און געהען מיט אזא גראציע און וועלטליכקייט, ווי זיי וואלטען געצויגען זייער יחוס פון פערציג דורות אריסטאקראטען.

עס איז גאר ניט אפצושאצען דעם כח פון אונזער ציוויליזאציע. ווי גיך מען האט דאס אויסגעמענשעלט די זיהן פון דער הייסער אפריקע! די מענער, וואס זיינען פלינק און שלאנק, גרייט צום קאמף מיט די געפעהרליכסטע חיות אין דזשאנגעל, אין די ווילדע וועלדער, געשיקט צו שפרינגען און קלעטערען איבער די גלאטסטע און העכסטע ביימער, האבען באקומען שווערע פיס, וואס לעכצען נאך רוה; מידע הענד, וואס רייניגען די ליולקע. די וויטזיכטיגע אויגען, וואס האבען געקענט דערזעהן א חיה ווי ווייט — זיינען קורצזיכטיג געווארען. מען זעהט א סך שווארצע [illegible] ברילען.

די שלאנקע ווייבער, וואס האבען געקענט אפטאנצען טעג גאנצע ארום די געטער, זיינען פארוואנדעלט געווארען אין דיקע פליישיגע דאמען, וואס טראגען זיך ארום מיט אלערליי שוואכקייטען און קרענק; און די שווארצע אינטעליגענטע מיידלעך, די לעהרערינס און סטודענטקעס, זיינען שוואך און בלוט-ארים. די בלוט-ארימקייט קוקט דורך דורך דער שווארצער הויט.

דאס איינציגע ביסעל אפריקאנישעס, אורשפרינגליכעס, וואס איז נאך פארבליבען ביי די שווארצע קינדער, איז צו זעהן אין די הארלעם קאבארעטען. דארטען טאנצען נאך שווארצע מיידלעך פאר דאלערס מיט אזא ברען, מיט אזוי פיל ליידענשאפט, ווי זייערע שוועסטער אין אפריקע. אין יעדער קנייטש מיט׳ן נאקעטען בויך, אין יעדען דרעה מיט די היפטען, אין יעדען שאקעל, איז דא אזוי פיל תאוה, הייסקייט, פאר׳חלש׳טע אפגעבונג, אז עס דאכט זיך אויף א ווייל, אז מען געפינט זיך ניט אין קאכעדיגען באלויכטענעם טומעלדיגען ניו יארק, נאר ערגעץ אין דער הייסער זיד-אפריקע.

אבער אין דעם דאזיגען שווארצען קאבארעט זעהט מען ניט צווישען די געסט קיין איינציגען שווארצען, בלויז ווייסע דזשענטעלמענער און דאמען. צי די שווארצע זיינען אזוי ארים, אז זיי קענען זיך ניט ערלויבען אפצוצאהלען עטליכע דאלער אריינגאנג, צי מען לאזט זיי דא ניט אריין — דאס ווייס איך ניט. איך בין איבערציינט, אז מען זעהט זיי דא ניט גערן אין דעם עלעגאנטען קאבארעט אין הארלעם, וואס איז געמאכט פאר די ווייסע גבירים, און דעריבער זעהט מען דא ניט קיין שווארצען גאסט, אפילו פון די רייכע. אלץ איז שווארץ — די דינערשאפט, די קעלנער, די טענצער, די טענצערינס, אבער קיין גאסט קיין שווארצער ווייזט זיך דא ניט.

פונקט ווי אין „אנקעל טאמ׳ס הייזקע”, וואס האט געהאט די אויפגאבע צו וועקען רחמנות צו די שווארצע שקלאפען, איז די הויפט-העלדין געשילדערט אלס מולאטקע, האלב-ווייסע, ווייל אויף גאנץ שווארצע איז שווער געווען ארויסצוקריגען א ווייסע טרער, אזוי באמיהען זיך אויך די באלעבאטים פון די שווארצע קאבארעטען אויסצוזוכען די טענצער און טענצערינס צווישען די האלב-שווארצע. די מעהרסטע מיידלעך זיינען מולאטקעס, מיט א געמיש פון ווייס בלוט. בלויז די קאמיקער, די וואס מאכען אלערליי קונצען און לעכערליכקייטען, אום פרעהליך צו מאכען דאס פובליקום, זיינען עכט שווארצע. פארקעהרט, וואס שווארצער זיי זיינען, אלץ בעסער איז, אלץ מעהר געלעכטער רופען זיי ארויס.

אט שטעהט טאקע איינער אזא, אן אמת׳ער שווארצער, ווי מען וואלט איהם נאר וואס אפגעפוצט אין גאנצען מיט שוה-וואקס. ער שאקעלט מיט די באוועגליכע אויגען, רייסט די גראבע נעגערליפען און רעדט מיאוס׳ע רייד, וואס רופט ארויס ווילדען געלעכטער ביי די פארנעהמע דאמען און העררען.

עפעס באליידיגענדעס, אומגעלומפערטקייט איז דא אין דעם פארוואנדלען אן עכטען הייס-זוניגען ליידענשאפטליכען שווארצען געזונטען מאן אין א מענשען א נבול-פה׳ניק, א מענשען, וואס רעדט שמוציגע רייד, וואס ווארפט ווייסע קרענקליכע צווידייטיגקייטען דורך זיינע ווייסע ווילדע ציין.

אן אנדער שווארצער פעסטגעבויטער מאן, וואס וואלט אפשר צוליב זיין קראפט און געשיקטקייט געווען א קעניג אדער דער בעסטער יעגער אויף לייבען און טיגערס אין אפריקע, ווארפט זיך אויף דער ערד, שאקעלט מיט דער גראבער אונטערשטער גראבער ליפ, פארוואנדעלט זיין פנים אין דער געשטאלט פון א הונט, און מיט דער וואונדערבארסטער געשיקטקייט, וואס א מענש פארמאגט נאר, דרעהט ער זיך און וויקעלט זיך אויף דער ערד, אום אויפצוהויבען די קוואדערס, וואס מען ווארפט איהם צו.

אבער די טענצערינס און טענצערס, די ראמאנטישע, די אויסגעפוצטע, זיי זיינען מעהרסטענס מולאטקעס. טייל זיינען אזוי ווייס, בלאנד אפילו, אז עס איז אין זיי קיין נעגערס נוט צו דערקענען. אבער מיין פריינד ל. קרישטאל פארזיכערט מיך, אז זיי זיינען שווארצע. מען דארף זיין אן אמעריקאנער, מען זאל עס גלייך דערזעהן.

און אין די באלויכטענע מואווים, צו 10 סענט אריינגאנג, פאקען זיך טויזענדער שווארצע, מעהרסטענס יונגע מיידלעך און בחורים. מען קוקט מיט באוואונדערונג אויף די ראמאנטישע בילדער, אויף די ווייסע שוישפילער און שוישפילערינס, מען קושט זיך צוזאמען מיט די „סטארס” אויפ׳ן סקרין, מען פלירטעוועט און מען קאיט טשואינג-גאם. אין די ביליגע טאנץ-האלס וויגען זיך שווארצע פארלעך צו טאקט פון דער מוזיק, וואס ווייסע קאמפאזיטארען האבען געמאכט אלס אויסדרוק פון נעגער-טום. אין די רעסטאראנטלעך און קאפעטעריעס טרינקען שווארצע מיידלעך רויטע געטראנקען, ווישען זיך די אנגעשמירטע ליפען, פודערען זיך קאקעטיש. אויף די קארנערס האלטען רעדנער היציגע רעדעס, צו וועלכע קיינער הערט זיך ניט צו. א ריזיגער שווארצער פאליסמאן גיט אכטונג אויף דער מאראל, וואס זאל ניט פארשוועכט ווערען דורך א פארעל ערגעץ אויף א קארנער, און איבער דעם אלעם לייכט ניו יארק מיט בלענדענדער רויטער עלעקטרישער ליכט, און א אידישער דזשולערי געשעפט שרייט געוואלד מיט טויזענד עלעקטרישע אויגען וועגען די דימענטען און בריליאנטען, מיט וועלכע מען קען דא באצירען די שווארצע נעגערשע העלזער און אויערען.

די לבנה, א פארשעמטע, א ווייטע, קוקט זיך צו און פארגעהט אין די וואלקענס. עס זעהט אויס, ווי זי וואלט זיך געשעהמט צו קוקען אויף דעם, וואס מען האט געמאכט פון די קינדער פון דער הייסער, פרייער און ווילדער אפריקע.